

सूचना :

१. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

प्र.१ प्रबोधनाच्या चळवळीमुळे युरोपच्या विकासाला कशी चालना मिळाली ते सांगा. (१५)

किंवा

प्र.१ शीतयुद्धाच्या काळातील भारताची भूमिका व योगदान यावर चर्चा करा. (१५)

प्र.२ आतापर्यंत झालेली महायुद्ध व त्यांचा जगावर झालेला परिणाम सांगा. (१५)

किंवा

प्र.२ भारतीय सीमेवरील शेजारील राष्ट्रांशी असलेला संघर्ष (१५)

प्र.३ अ) लोकशाही संकल्पना रुजण्यास अमेरिकन राज्यक्रांतीची महत्त्वाची भूमिका कशी आहे. (८)

ब) भारतीय घटनेची मुलतत्वे थोडक्यात सांगा. (७)

किंवा

प्र.३ संयुक्त महाराष्ट्र चळवळीचा आढावा घ्या.

प्र.४ टीपा द्या. (कोणत्याही ३) (१५)

१. भारताचे आर्थिक शिथिलीकरण धोरण

२. दुसरे महायुद्ध कारणे

३. लोकशाही

४. इंग्रजी शिक्षणाचा भारतीय समाजावर झालेला परिणाम

५. साम्यवाद

६. अलिप्त राष्ट्र चळवळ

* * * * *